

Pacea. Vaslui (1931)

BARS. P I S
40258

I
52
[1931]

No. 1.

PACEA !!.
REVISTĂ CU CARACTER UMANITARIST
ȘI LITERAR
sub conducerea D-lui I. SECAL

REDACȚIA ȘI ADMINISTRATIA:
VASLUI, STRADA I. C. BRĂTHANU No. 9.

PREȚUL LEI 5.

Secal: g

Tacea. Vaslui.

Anul 1931 N° 1 fără deto
într'un ex. n' u mai venit.

Observații

Plicul întors cu menționea: „Plicul
din localitate fără cași, lăsa adresa”

Vaslui
14 X 1932.

CUVÂNT ÎNAINTE

Este de știut de către toată lumea, că războiul a zdruncinat, profund sufletul omenesc, și'n consecință, s'a alterat în mare parte izvoarele lui productive.

Pe de altă parte în perioada postbelică, spiritul în genere devine materialist.

(SEMEL), constată chiar, o inversiune a raporturilor dintre mijloacele și scopurile vieții, ceea ce mai întâi a fost un mijloc, se transformă mai târziu în scop.

Scopul vieții fiind material, spiritul creator se materializează și el, și cultura a ajuns aproape să fie apreciată, prin prizma plăcerii banului.

Din aceste considerente, se impune astăzi o specie determinată de creațiune pentru specularea gustului public; și acest fel de creațiune este o valoare relativă momentană.

Am spus toate acestea, pentru a putea scoate în evidență marea importanță pe care o poate avea apariția unei broșuri umanitaristă-literară în ziua de astăzi. Idealul de altădată lui (FEURBAH) de a umaniza filozofia, atribuindu-i ca obiect pe omul politic social s'a transformat în realitate, iar era prin care trecem, poate cu drept cuvânt denumită era sociologică.

Revista de față apare, după ce trece printr'o modostă filieră literară, într'un cadru pur umanitar. (Pe lângă aceasta, prin modestia care se prezintă, poate fi considerată ca un factor de creațiune) de oarece dă posibilitate multor elemente, (mai mult sau mai puțin valoroase), de a încerca și de a apare pe marea scenă a creațiunii spirituale.

Din aceste motive, o recomandăm cu căldură și'i urăm viață lungă.

SALVAȚI OMENIREA

Bine'nfeles, mă adresez către oamenii intelectuali, către savanți și genii, către întreaga omenire conștientă de menirea sa, cu toți de comun acord, să pornească la o luptă asiduă, pentru a salva rasa umană, care se află în cel mai greu impas de când globul pământesc există.

Apostoli ai luminii, «cărturari, preoți, cu toții adunați-vă în jurul templului luminei și al dreptății, și deacolo porniți la luptă, pentru a propovădui, pacea și dreptatea.

Iar cărmuitorilor omenirii, explicați-le și faceți apeluri călduroase, că omenirea pierde și trebuie salvată la timp !!.

În programul luptei, o cauză importantă ce va fi : Stărpirea alcoolului !! căci deacolo începe dezastrul social, școala crimei, spirochetul sifilisului, baccilul Coch, toate acestea sunt urmările alcoolului și cangrena societății. Omenirea se pierde, degenerază, decade din treaptă'n treaptă, căci ceace se'nregistrează astăzi în secolul 20-lea, când știința a ajuns la apogeu, grozăviile și decadența e'n plin toi.

Crime, fratricide, paricide, bestialități și orori, cari nici istoria evului-mediu nu le-a cunoscut, le cunoaștem și le vedem astăzi. Omul a devenit fiară, ucide și este predispus de a nimici pe semenul său pentru cel mai neînsemnat motiv.

Acuma, în al unsprezecelea ceas, cât timp temelii universale se clatină, să se adune omenirea conștientă de dezastrul apropiat, de a sprijini o mare operă umană și de a salva societatea înainte de se prăbuși.

Sunt atâtea de făcut și ceea ce trebuie de realizat fără de întârziere. Lupta este și va fi grea, de a opri la timp crahul universal. Al doilea punct al programului, în acțiunea ce se va întreprinde, va fi :

Pacea între popoare. Trebuie de educat și luminat masa, prin discursuri, conferințe, prin ziare, trebuie sugerat ideea credinței, că iubirea de oameni este cea mai frumoasă concepție ideală și umană.

Iar deviza cărmuitorilor, care dețin frânelor omenirii pe globul pământesc, trebuie și lor de sugerat ideea, cât mai puțină patimă politică și cât mai multă politică de umanitate și fraternitate.

La Geneva, unde de atâtea ori se adună reprezentanții feluritelor națiuni la fiecare ședință, să se ție conferințe, nu numai față de reprezentanții Europei, ci reprezentanților întregii omeniri, trebuie să se reamintească mereu, grozăviile măcelului din trecut și dezastrul de astăzi.

Trebuie mereu de înfățișat, grozăviile războiului, ce a distrus și demoralizat rasa umană. Căci s'a văzut experiența războiului European, cum și de unde și pentru ce a pornit. Atentatul de la Serajevo, incidente la graniță, schimb de scrisori diplomatice între ambasadori, diferende pentru mai mult sau mai puțin teritoriu, imediat consilii de miniștri, ambasadori rechemati în țările lor respective, situația gravă, stare de asediu, se întăresc frontierele, rechiziții, cutare și cutare contingente să se prezinte și'n fine: Ordine de mobilizare. Orașele devin arsenale, pregătiri peste tot; ziua a sosit !!

Convoaie întregi, șiruri nenumărate de oameni, par nesfârșite. Tunuri, camioane, vite, zepeline, aeroplane, tancuri, lăzi cu gloanțe !! Unde se duce această imensă omenire ?!! Încotro ?!!

«La măcel», la război, să se omoare, să seucidă, să se spintece, ca niște fiare și când se apropie unul de altul, se aruncă ca niște hiene, pentru a se nimici unul pe altul !!

De ce ? voi biată omenire vă ucideți unul pe altul ? lăsând în urmă jale și prăpăd, ruină și dezastru ? dureri fără de margini ? De ce vă ucideți, cu atâtea cruzime ?

Nu sunteți cu toții, fiii mamelor voastre ?

N'a simțit fiecare mamă pentru voi aceiași durere ?

Nu sunteți cu toții semeni ?

Nu sunt atâtea opere frumoase de realizat în viață ?

Mitile de chilograme de sânge vărsat, pentru ce ?

Nu este un păcat, o crimă strigătoare la cer !!

Sărmana și răposata, literă Evanghelică :

Să nu ucizi !!, unde exiști ?, ca să vezi rana sângerândă a omenirii. Acești falnici stejari, plini cu viață, n'ar fi putut produce mai mult, pe pământ, decât 'n pământ ?. Dar cu tunurile, tancurile și cu atâtea rășnițe de măcinat carnea omenească, n'ar putea fi transformate în unelte pentru binele omenirii ?

Natura face puține victime !? Prin trombe marine, cutremure de mământ, erupții vulcanice, cataclisme, trăsnete, potopuri ! (vezi vocea ziarelor ex. China, Japonia, Italia), unde milioane de oameni și-au găsit moartea, pierind în mijlocul infernului.

Puțină omenire a pierit și pierde, de atâtea boli nimicroare : ciumă, holeră, sifilis, tuberculoză. Aceste boli, acești dușmani ai omenirii, ar trebui înfrânți și nimicite.

Și puțința de a curma, aceste răutăți sociale, care distrug atâtea omenire, constă și depinde numai și numai de bunăvoința lunei intelectuale.

Care dacă ar lansa manifeste către omenire, ar găsi paremise, ecou în mijlocul masei, și'mi vine să cred, că marii financiari și industriași, bancheri, miniștri, cu toții ar căuta să finanțeze această mare operă umană.

Aceste fapte, va merita n'tradevăr, să fie scrise cu litere de aur, în istoria omenirii. Va fi un triumf al ome-

nivei. Va fi o paradă la înălțime, și mult mai ideală, decât ai idealiştilor anumiți, care pentru ași ajunge scopurile lor meschine, nu se dau 'n lături la cele mai mari grozăvii fără de legi.

Când va veni, acea zi de lumină și adevărată viață, lumea se va îmbrășișa, în toate templele luminei, să fie mari serbări, să se fie conferințe și discursuri, unde rasa umană va fi îndreptată spre binele său. Aceasta va fi o zi mare, o zi însemnată, și slăvită deapururea.

Căci nu prin vărsări de sânge nevinovat, să se realizeze un scop. Nu prin atentate și crime, cum au pretenții mulți domni idealişti, ca pentru ași ajunge un scop, pun la eale cele mai grozave bestialități, de exemplu.

Ba ziua roșie, care a roșit și roșește atâtea trupuri de ființi nevinovate. Acestea sunt idealuri ca pentru să ajungi la un anumit scop, faci instrumente din elemente inconștiente de menirea lor, ca apoi să'i pui să uciză ?

Dar cu ce, domnilor idealişti, «dacă 'ntradevăr sunteți ceia ce pretindeți, salvatorii lumii oropsite» sunt vinovați, cei o sută sau două sute pasageri, care au trecut cu cutare, sau cutare tren, și deodată se pomenesc în fundul vreunei prăpastii, sau în adâncul vreunui râu ? Cea mai mare ficăloșie, crimă, poate fi numit, un astfel de ideal ? Dar într'un tren călătorec numai reprezentanții burghezimii, sau magnați ? Și'n caz dacă și'a găsit moartea câțiva burghezi, cu această operă ași salvat proletariatul ?

Crudă concepție ? Dar în acest tren nu se mai află vreo mamă cu copilul ei ? Vreun nenorocit călător șomer, plecat 'n căutarea existenței. Dar mecanicul, fochistul și'n-tregul personal al trenului de la conductor până la frânar, al căror soții și copii îi așteaptă cu nerăbdare ? Dar, zadarnică așteptare, părinții și frații voștri au fost uciși, într'un mod barbar, din ordinul unor idealişti care un om sănătos nu poate concepe rostul unei astfel de scop.

Iată consecințele dezastruoase ale războiului. Orașe și țări distuse, omenirea transformată într'un haos de sălbătăcie. Exemplu Rusia, unde mii și sute de mii de ființe omenesti, au fost măcelărite.

Care a fost a lor vinovăție ? Care și unde, este drepătatea trâmbișată, cu atâta entuziasm de către idealişti salvatori ai muncitorimii ? Care sunt rezultatele propagandei subversive ? Ce ameliorare a adus în sânul omenirii, dumpingul rusesc, care a provocat perturbație pe'n-tregul glob ? Provocând haos în sânul omenirii. Consecințele dumpingului, adică mai bine zis succesul idealiştilor îl cunoaștem.

Foamete'n Rusia, și șomerie'n Europa. Mă întreb, ce fel de'nșeles are idealismul din Rusia, când libertatea gândului și a scrisului este mai rău zugrumată ca'n țările capitaliste ? Când zeci de mii de ființe sunt executate ! Când credința'n puterea divină este considerată, ca un atentat contra siguranței statului ! Prin aceste rânduri, nu voi căuta de loc să ating chestiuni politice, să atac sau să critic vreun regim, ci deviza mea nu este decât a apăra rasa umană, care trăește într'un haos și tinde de a fi distrusă dacă nu se va preveni la timp.

Deci ca'ncheiere fac apel, către iubitori de oameni, către intelectuali de pe întregul univers, către lumea conștientă, cu rațiunea limpede, spre binele uman, de a începe lupta acuma cât mai este timp de salvat ființa omenească.

Totodată fac apel către elementele 'nzestrate de spiritul inventiv, care zi și noapte își frământă creierul pe tătămul științific, fie chimic sau tehnic, care au inventat și caută să descopere noi forme pentru distrugerea omenirii. Căci nu puțină mia fost surprinderea, când nu de mult am citit într'unul din ziare, că precum s'ar fi descoperit un preparat chimic, care cu ajutorul unui aeroplan, în timp de câteva ore, o metropolă ca Nev-Yorc ar putea fi rasă de pe fața pământului. Ceace ar 'nsemna, la un viitor război timp de o lună de zile, (dacă s'ar admite această criminală des-

coperire mă iartă expresia, domnul inventator) omenirea va fi exterminată de pe fața pământului.

În timp ce descriu acest articol, o veste 'mbucurătoare, totodată pot afirma o stranie coincidență.

Într'un ziar de dimineață, am putut citi, că două milioane de locuitori Olandezi au semnat pentru pacea omenirii, unde a fost 'nmănată la Geneva, Președintelui Ligei Națiunilor d-nu Titulescu. Dacă 'ntradevăr această afirmațiune este autentică, ar avea ce să ne bucure, această știre.

Fie ca acest început, să'nsemneze (semnalul dat pentru salvarea omenirii).

I. S.

NEVINO VAT UL

(NUVELĂ)

O crimă ciudată, era subiectul de discuție, a micului și pașnicului târgușor B, locuit fiind de gospodari modești.

O fetiță de 17 ani, fu găsită asasinată într'o pădurice situată nu departe de târg, ucisă într'un mod barbar, corpul nefericitei victime fu străpuns 'n zeci de locuri.

Era pe la miezul nopții, când deodată un țipăt sfâșietor spintecă văzduhul. Locuitorii dormitau adânc, surmenați de munca de cu zi, fără să știe că nu departe de târg s'a petrecut o crimă 'ngrozitoare.

Întâmplarea făcu ca'n zori, trecând doi vânători care se întorceau de la vânat, fură intrigăți de lătratul câinilor care dăduseră peste corpul ne'nsufleșit, acoperit cu vreascuri.

Dând alarmă 'n mai puțin de jumătate de oră tot târgul fu în fața nefericitei victime.

În grabă veni Primarul târgului, Șeful Secției de Jandarmi însoțit cu întreaga echipă, care fură nevoiți să im-prăștie lumea ce se îmbulzea curioasă să vază, cine'i victima fiorosului asasinat.

Nu trecură de cât câteva clipe și un groaznic țipăt fu auzit din mijlocul locatarilor, un țipăt de femeie, care nu era altcineva decât mama, care-și recunoscu copila. Aproape nebună mai dete un țipăt sfâșietor și leșină.

Lumea adunată stătea ca'nlemnită, în fața acestui spectacol 'ngrozitor, privindu-se unul pe altul ca buimăciți.

Fu anunțat și medicul care întâmplător venea cu o mașină dintr'un sat din apropiere.

Cu aceeași mașină corpul victimei misteriosului asasinat, fu transportat la spital, pentru a i se face autopsia. La fața locului rămase șeful secției de jandarmi, pentru continuarea cercetărilor.

Mare fu fierberea în târgușor, când rezultatul autopsiei, constată că victima fusese batjocorită și apoi ucisă mișelește.

Prima lovitură fu dată de către bestialul ucigaș la mamele stângă care i străpunsese inima, iar restul loviturilor fură atât de puternice, încât medicul legist, constată că fiecă lovitură ar fi putut răpune pe cel mai rezistent om.

Neliniștea cuprindea din ce în ce mai mult, pe locuitorii târgului, care se întrebau ca uluiți.?! Cine a ucis pre această sărmană copilă ?. Cu grele sforțări, mama nefericitei victime fu readusă în simțiri de către medicul târgului.

Deși, revenită, totuși nu putu să vorbească, plângând mereu striga Beatrice !!, Beatrice !! scumpul meu copil ! singura mea mângâiere, pe acest pământ !!

Cine ?! De ce ?! Și pentru ce tea ucis ?! Vai ! Cerule ! de ce ai lăsat să se comită așa ceva ! Beatrice ?! scumpa mea copilă ?! intradevăr, nu mai vorbești, ai murit ?! Incepu să aiureze. Vino la mine, mamă dragă, vino ! vino ! în brațele maicei tale, vino să te îmbrățișez ; Ce fericită mamă sunt, că am o copilă atât de dragă. Vino, singura mea mângâiere, numai pe tine te am ! Tăticu tău ; s'a dus... de mult, în lumea celor drepti ?! (Scena se petrece în fața catafalcului, unde Beatrice zăcea fără de viață). Medicul dându-și seama, de situația gravă în care se afla nenorocita mamă, dădu ordin ca să fie internată la spital, până ce se va liniști.

Dar această măsură fu imposibil de executat. Lăsațimă ! unde vroți să mă duceți ? Vroți să mă uciideți și pe mine, precum mi-ați ucis copila ?! N'ați auzit ce se vorbește'ntârg ? că voi mi-ați ucis copila mea. Auzi : Beatrice, ce se spune ? că tu ai murit ?! Hai ! Beatrice ! răspunde, maicii tale, (dar gurița sărmanei, încetase de mult a vorbi).

(urmare în numărul viitor)

I. SEGAL.